

ІНВЕСТИЦІЙНІ МОЖЛИВОСТІ ГАЛУЗІ ВАЖКОГО МАШИНОБУДУВАННЯ

ГАЛУЗЬ ВАЖКОГО МАШИНОБУДУВАННЯ

Машинобудування у світі

Впровадження «розумних фабрик» та ініціатив «Промисловість 4.0», автоматизація, Інтернет речей, штучний інтелект та аналітика даних у режимі реального часу стають основою виробничої схеми

Ринок промислового обладнання

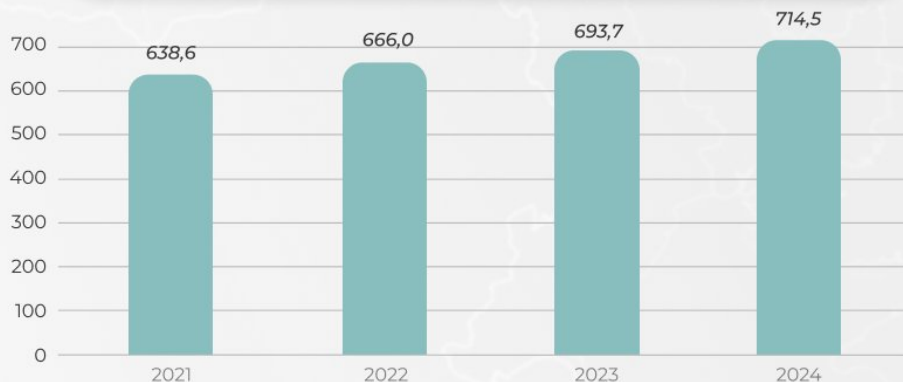
714 млрд дол. США

ринкова вартість (2024)

9%

CAGR (2025-2034)

Обсяг світового ринку промислового обладнання, 2021-2024, млрд дол. США

Частка світового ринку промислового машинобудування за секторами, 2024, %

ГАЛУЗЬ ВАЖКОГО МАШИНОБУДУВАННЯ УКРАЇНИ

Огляд сектору в Україні

Історична концентрація

Краматорськ

обладнання для
доменних печей,
екскаватори

Горлівка

вугільні комбайни,
компресори

Кривий Ріг, Дніпро

гірниче обладнання

Харків

енергетичне,
підйомно-
транспортне
машинобудування

Зростання галузей, 2023, %

Виробництво
комп'ютерів, електронної
та оптичної продукції

58,8%

Виробництво гумових і
пластмасових виробів

20,7%

Машинобудування

16,7%

Виробництво меблів

16,6%

Хімічна промисловість

15,5%

Харчова галузь

15,0%

0,0% 10,0% 20,0% 30,0% 40,0% 50,0% 60,0%

Географічна концентрація - слабке місце через війну, ключові промислові центри опинилися в **зоні конфлікту**.
Необхідне переосмислення промислової політики в напрямку **децентралізації та диверсифікації**

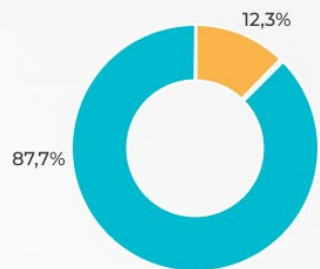
ГАЛУЗЬ ВАЖКОГО МАШИНОБУДУВАННЯ УКРАЇНИ

Макроекономіка

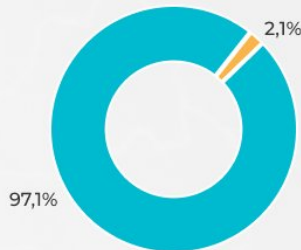
Частка в економіці, 2023

Частка у промисловості

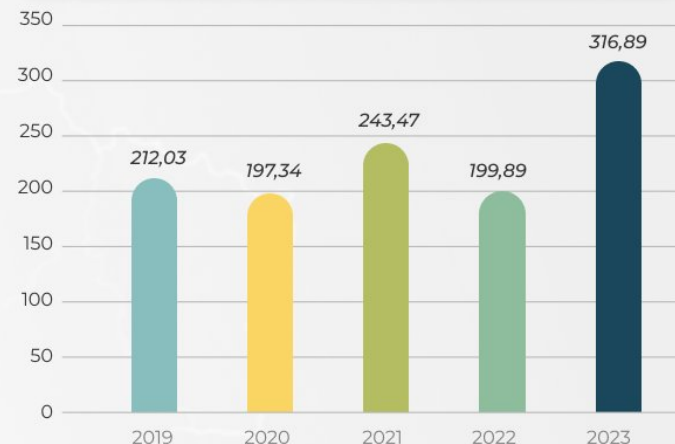

Машинобудування
Інші галузі

Частка у ВВП

Річний обсяг реалізованої продукції з машинобудування, млрд грн

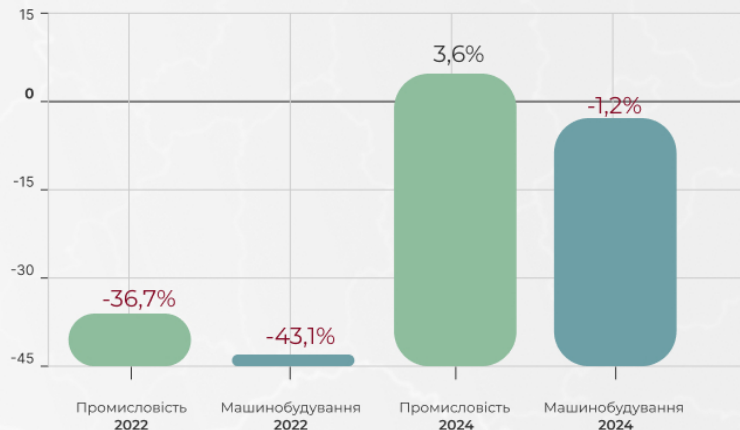
Рентабельність операційної діяльності в машинобудуванні за січень–вересень 2023-го досягла **11,4%**, що є одним з найвищих показників у промисловості (для порівняння, по всій промисловості – 8,3%)

ГАЛУЗЬ ВАЖКОГО МАШИНОБУДУВАННЯ УКРАЇНИ

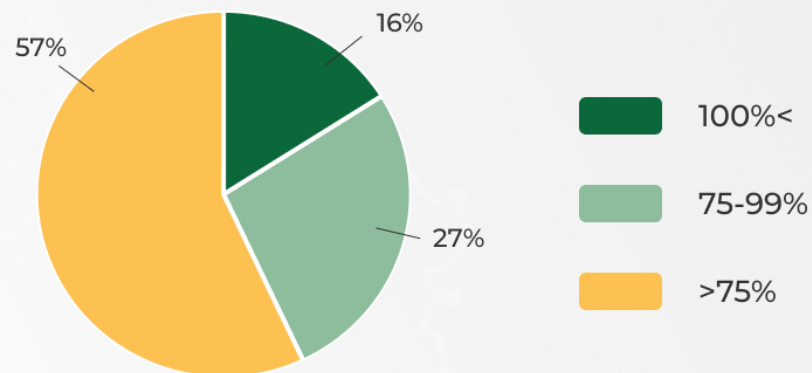
Потужності сектору

Зміна обсягів виробництва

Завантаженість виробничих потужностей

(серпень 2024)

Реалізовані прогнозовані зміни на 2024

Очікуване зростання
обсягів виробництва

50,0% підприємств

Очікуване зростання
обсягів продажів

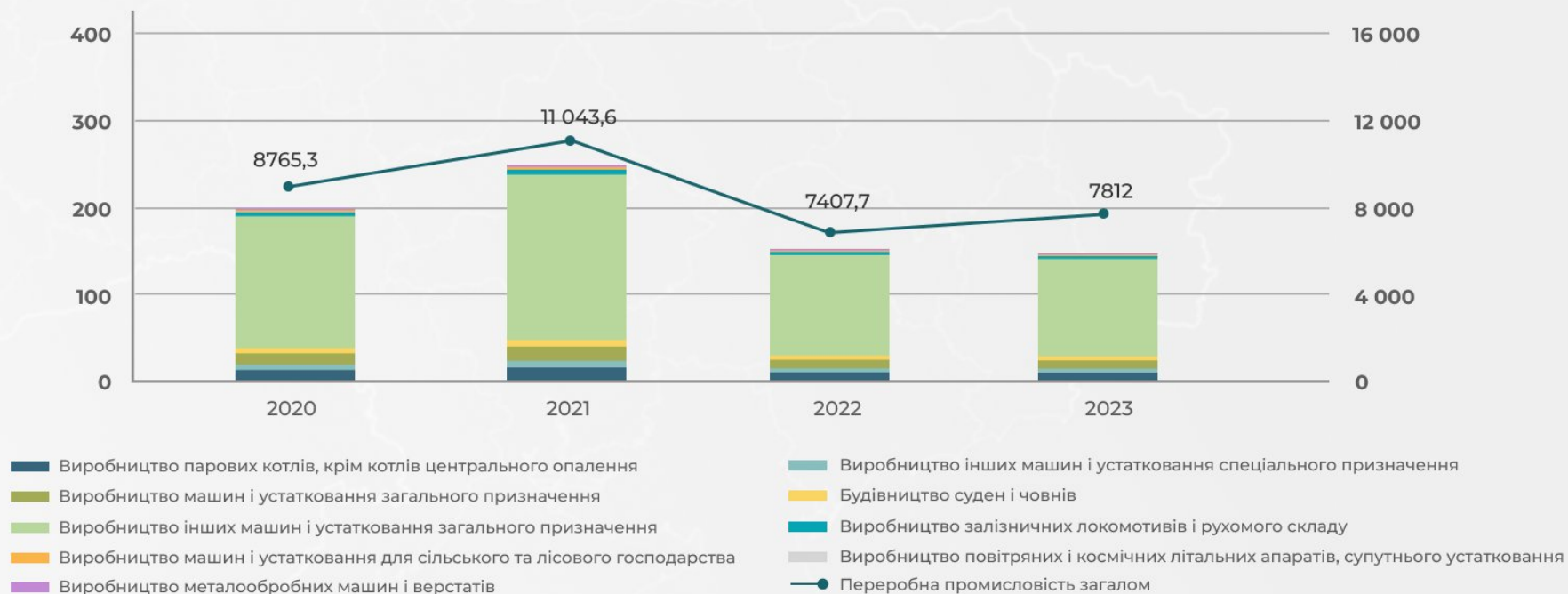
53,3% підприємств

ГАЛУЗЬ ВАЖКОГО МАШИНОБУДУВАННЯ УКРАЇНИ

Огляд ПІІ

Залишки ПІІ переробної промисловості (вибране), млн дол. США

ГАЛУЗЬ ВАЖКОГО МАШИНОБУДУВАННЯ УКРАЇНИ

Центри машинобудування України

Інформацію приховано з міркувань безпеки. За додатковими деталями, будь ласка, звертайтеся до [UkraineInvest](#).

ГАЛУЗЬ ВАЖКОГО МАШИНОБУДУВАННЯ УКРАЇНИ

Залізничні локомотиви або моторні вагони трамвая

Інформацію приховано з міркувань безпеки. За додатковими деталями, будь ласка, звертайтеся до UkraineInvest.

ГАЛУЗЬ ВАЖКОГО МАШИНОБУДУВАННЯ УКРАЇНИ

Трактори

- **Виробництво тракторів**
- **Виробництво комбайнів**
- **Виробництво інших сільськогосподарських машин**

Інформацію приховано з міркувань безпеки. За додатковими деталями, будь ласка, звертайтеся до [UkraineInvest](#).

ГАЛУЗЬ ВАЖКОГО МАШИНОБУДУВАННЯ УКРАЇНИ

Реактори, котли, машини, обладнання та механічні пристрої

Інформацію приховано з міркувань безпеки. За додатковими деталями, будь ласка, звертайтеся до UkraineInvest.

ГАЛУЗЬ ВАЖКОГО МАШИНОБУДУВАННЯ УКРАЇНИ

Гірничошахтарне машинобудування

Цей підсектор спеціалізується на обладнанні для гірничої та металургійної промисловості. Він зіткнувся зі стагнацією через зупинку видобутку вугілля та втрату активів на сході, але водночас знаходить нові ніші, такі як виробництво техніки для розмінування, та підтримується попитом з боку ОПК.

Новокраматорський МЗ (НКМЗ)

Один з найбільших заводів, частково відновив роботу в 2023 р. У 2024 р. дохід зріс у 3.2 рази, 82% якого — експорт. Повернувся до прибутковості після значних збитків.

Криворізькі ГЗК

Ключові гравці, такі як **ArcelorMittal** та **Metinvest**, інвестують у підтримку власного виробництва. Metinvest планує інвестувати 5.7 млрд грн у 2025 році для підтримки видобутку та досягнення енергонезалежності.

Corum Group (ДТЕК)

Компанія продовжує виробництво та модернізацію гірничошахтного обладнання. У 2024 р. представила оновлений прохідницький комбайн RH110. За перші місяці 2025 р. виготовлено та відремонтовано понад 1100 одиниць обладнання.

ГАЛУЗЬ ВАЖКОГО МАШИНОБУДУВАННЯ УКРАЇНИ

Металургійне машинобудування

Підсектор, що виробляє обладнання для металургії, сильно постраждав від руйнувань на Донбасі та окупації Маріуполя. Головними викликами є дефіцит енергії, дорога логістика та брак кадрів. Водночас попит з боку оборонної промисловості стимулює ринок металопродукції.

ArcelorMittal Кривий Ріг

Найбільша компанія галузі, у 2024 році не змогла вийти на беззбитковість через високі тарифи на енергію та логістику. Гірничий дивізіон завантажений на 70-75%.

Metinvest Group

Планує значні інвестиції у криворізькі ГЗК, але Інгулецький ГЗК простоює, а Південний ГЗК на межі зупинки.

Енергетичне машинобудування

АТ «Укренергомашини» (Турбоатом)

Ключовий виробник турбін, виторг якого у 2024 році скоротився у **2.7 рази**. Активно проводить релокацію, створюючи філії на заході України. Майбутній попит пов'язаний з відновленням енергооб'єктів.

Майбутній попит

Відновлення енергетики є пріоритетом. ЄБРР планує надати **1 млрд євро** на підтримку сектору. Акцент на малих газових турбінах, сонячній та вітровій енергії створює новий попит на відповідне обладнання.

ГАЛУЗЬ ВАЖКОГО МАШИНОБУДУВАННЯ УКРАЇНИ

Військове транспортне машинобудування

Виробництво зросло у **35 разів**, очікуваний обсяг у 2025 р. — **35 млрд дол.**
Україна виробляє **40%** необхідного озброєння.

ТОВ "Українська бронетехніка"

**UKRAINIAN
ARMOR** Design and
Manufacturing
Company

Лідер за виручкою серед машинобудівних підприємств Києва. Спеціалізується на виробництві військових транспортних засобів.

ПрАТ "НВО "Практика"

Значний виробник автотransпортних засобів для військових потреб.

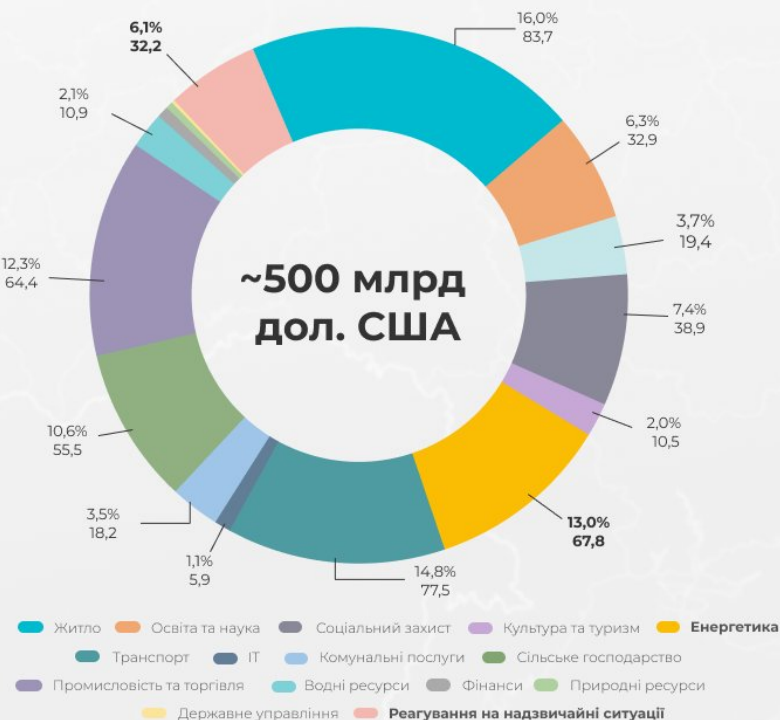
Галузь має високу залежність від імпорту комплектуючих, особливо для важкого озброєння (систем ППО) та ключових компонентів, таких як мікроелектроніка, вибухові речовини та ракетне паливо. Крім того, підприємства стикаються з проблемами логістики та забезпечення безпеки виробництва.

ГАЛУЗЬ ВАЖКОГО МАШИНОБУДУВАННЯ УКРАЇНИ

Вплив повномасштабної війни

Потреби у відбудові, млрд дол. США

Зміна торговельного балансу

Значна втрата внутрішніх виробничих потужностей була компенсована зростанням імпорту з 2022 року. ЄС став основним напрямком експорту (**73,9%** компаній у серпні 2024 року).

Падіння експорту

-70%

експорту машинобудівної продукції порівняно з 2021 роком

40,7%
у серпні 2024

експортерів повідомили про скорочення

ГАЛУЗЬ ВАЖКОГО МАШИНОБУДУВАННЯ УКРАЇНИ

Проблематика та виклики сектору

Застаріння фондів

~ 70%

знос обладнання на більшості підприємств, що обмежує виробничі можливості та якість продукції

Низька інноваційна активність

~ 10%

частка підприємств, що впроваджують інновації, переважно власним коштом

Дефіцит кваліфікованих кадрів

↓12%

скорочення робочої сили з початку війни, хронічний брак інженерів та робітників, посилений мобілізацією

Брак обігових коштів

~ 5%

рентабельність галузі, що призводить до низької платоспроможності та зниження конкурентоспроможності

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Стратегія «Індустрія 4.0»

Визначає машинобудування, ОПК та аерокосмічну галузь як ключові високотехнологічні сегменти. Мета – реіндустріалізація (решоринг), створення робочих місць на основі нових технологій, підтримка МСП.

Міжнародна співпраця

UkraineInvest та EU4Business сприяють залученню іноземних інвесторів та підтримці МСБ. Проте, існує прогалина в інструментах підтримки експорту (страхування, кредитування) порівняно з іншими країнами.

Зменшення імпортозалежності

Розвиток внутрішніх виробничих можливостей, особливо в ОПК

Зелене промислове відновлення

Інтеграція сталості у промисловий розвиток (Програма 2024-2028)

Високотехнологічне виробництво

Пріоритет військово-орієнтованого виробництва, що стимулює технологічні досягнення

Зміцнення ланцюгів постачань

Зростання внутрішнього попиту на металопродукцію, зумовлене ОПК

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

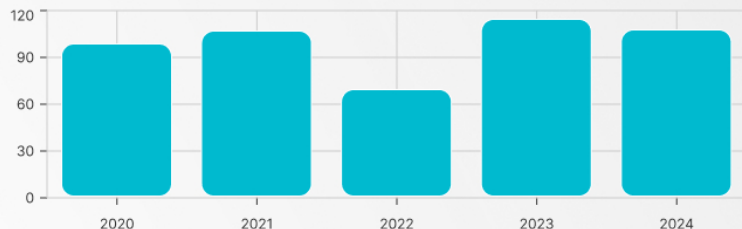

ОПК та технології подвійного призначення

Зростання оборонного виробництва, що є локомотивом для всього машинобудування. Інвестиції в ОПК не лише відповідають нагальним потребам національної безпеки, але й створюють базу для розвитку високотехнологічних виробництв, які можуть мати цивільне застосування після війни.

Індекси промислової продукції ОПК
до попереднього року, %

Ключові драйвери

Зростання виробництва

Виробництво в ОПК зросло у **35 разів**, очікуваний обсяг до 2025 року — **35 млрд дол.** Україна виробляє **40%** необхідного озброєння

Державна підтримка

Значні державні витрати на виробництво озброєння (**55 млрд грн у 2025 році**), програми підтримки defense tech, залучення іноземних компаній до модернізації

Технологічний прогрес

Потреба у високоточному озброєнні, бронетехніці та авіаційній техніці стимулює інновації та модернізацію виробничих процесів

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Обладнання для розмінування

Динаміка спроможностей з розмінування

Виникнення нової, критично важливої ніші у важкому машинобудуванні, що є прямою відповіддю на наслідки війни та нагальні гуманітарні потреби

Потреби для розмінування

37 млрд дол

10 тис. саперів

Ключові драйвери

Масштабна потреба

Україна є однією з найбільш замінованих країн світу, що створює величезний та довгостроковий попит на спеціалізовані машини для розмінування

Відсутність довоєнного виробництва

До 2022 року в Україні не вироблялися вітчизняні машини для розмінування, що відкриває "блакитний океан" для нових виробників

Експортний потенціал

Український досвід та розробки в цій сфері можуть бути експортовані до інших країн, що постраждали від мін

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Енергетичне машинобудування

Масштабні руйнування енергетичної інфраструктури України створюють величезний майбутній попит на обладнання для її відновлення та модернізації, з акцентом на децентралізацію та "зелені" технології.

Потенційні переваги

1. Довгостроковий та стабільний попит на продукцію
2. Можливість інвестувати у "зелені" технології та енергоефективне виробництво
3. Сприяння енергетичній безпеці та незалежності України
4. Залучення міжнародних інвестицій та партнерств

Ключові драйвери

Колосальний попит на відновлення

Енергетичний сектор зазнав збитків на **14,6 млрд дол. США**, що вимагатиме значних обсягів нового обладнання (турбін, генераторів, трансформаторів, тощо.)

Стратегічний зсув

Перехід від великих централізованих електростанцій до розподілених енергетичних систем (сонячна, вітрова енергія, малі модульні газові турбіни) створює новий, спеціалізований попит

Зелене відновлення

Програма зеленого промислового відновлення України (2024-2028) підтримує сталий розвиток промисловості

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Сільськогосподарське машинобудування

Стойкий сектор, що підтримується критичною роллю аграрного експорту для економіки України, та державними програмами, які стимулюють локалізацію виробництва

Потенційні переваги

1. Стабільний внутрішній ринок
2. Державні стимули та підтримка для локального виробництва
3. Можливість для інновацій у сфері "розумного" та екологічного сільського господарства
4. Сприяння продовольчій безпеці та експортному потенціалу країни

Ключові драйвери

Стойкість аграрного сектору

Аграрний експорт залишається основним джерелом державних доходів (близько **60%**), забезпечуючи постійний попит на сільськогосподарську техніку

Державна підтримка локалізації

Програма компенсації **25%** вартості вітчизняної сільськогосподарської техніки (з вмістом українських матеріалів >60%) стимулює внутрішнє виробництво

Потреба у модернізації

Необхідність впровадження сучасних, ресурсозберігаючих технологій (наприклад, водозберігаючі обприскувачі) для підвищення ефективності та продуктивності

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Кваліфікована та конкурентоспроможна робоча сила

Україна відома своєю кваліфікованою робочою силою та високим рівнем освіти

У 2024 році Україна посіла **27 місце** у Глобальному індексі навичок, в значній мірі завдяки рівню навичок у галузях комп'ютерних наук, прикладної математики, програмної інженерії, Big Data та машинного навчання

Глобальний індекс навичок 2024

Україна має потенціал стати **регіональним лідером у сфері складних та наукоємних інженерних послуг, таких як:**

промислова автоматизація та комплексне інжиніринг-проектування;

програмування у сфері промислових високотехнологічних рішень;

промисловий дизайн (електричний, механічний, електронний тощо).

ІНВЕСТИЦІЙНІ СТИМУЛИ

Значні інвестиції

ВИМОГИ ДО ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЄКТУ

12+ млн євро
інвестицій

10+
нових робочих місць

до 5 років***
період
впровадження

**будівництво,
модернізація**
технічне та/або
технологічне
переоснащення об'єктів

ФОРМИ ПІДТРИМКИ

Звільнення від
податку на прибуток *
(на 5 років за вибором)

Звільнення від **ПДВ**
при імпорті нового
обладнання та
комплектуючих **

Звільнення від сплати
ввізного мита на нове
обладнання та
комплектуючі **

Будівництво/компенсація
будівництва **інженерно-
транспортної
інфраструктури**

Отримання в оренду
земельної ділянки
державної або
комунальної власності **без
проведення торгів**

Компенсація **витрат**
на підключення
та приєднання до
**інженерно-
транспортних мереж**

Звільнення від земельного
податку / нижча ставка
**податку або орендної
плати за землю**

Звільнення від
відшкодування **вtrat**
лісгосподарського
виробництва

ОБСЯГ ПІДТРИМКИ

до **30%**
CAPEX

Для отримання більш детальної
інформації рекомендуємо
звернути увагу на наступні
нормативно-правові акти

* Не застосовується до проєктів у сферах добування з метою подальшої переробки та/або збагачення корисних копалин.
** Перелік та обсяги обладнання затверджується КМУ для кожного проєкту.
*** Заявник не раніше ніж за 18 місяців до дати подання заявки до уповноваженого органу може здійснити інвестиції в об'єкти інвестування в обсязі, що не перевищує 30% загального обсягу значних інвестицій, необхідних для реалізації інвестиційного проєкту із значними інвестиціям

ІНВЕСТИЦІЙНІ СТИМУЛИ

Індустріальні парки

надання **коштів на безповоротній основі** для **облаштування** парків будівництва об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури* до **150 млн грн****

звільнення від сплати втрат лісгосподарського виробництва***

повна або часткова **компенсація відсоткової ставки** за кредитами на облаштування, здійснення господарської діяльності на території індустріального парку****

компенсація витрат на приєднання до інженерно-транспортних мереж **до 150 млн грн** (під час воєнного стану - тільки до електромереж)

звільнення від **податку на нерухомість** за будівлі промисловості

звільнення від **земельного податку** / нижча ставка податку або орендної плати за землю

звільнення **від податку на прибуток** на 10 років за умови його реінвестування

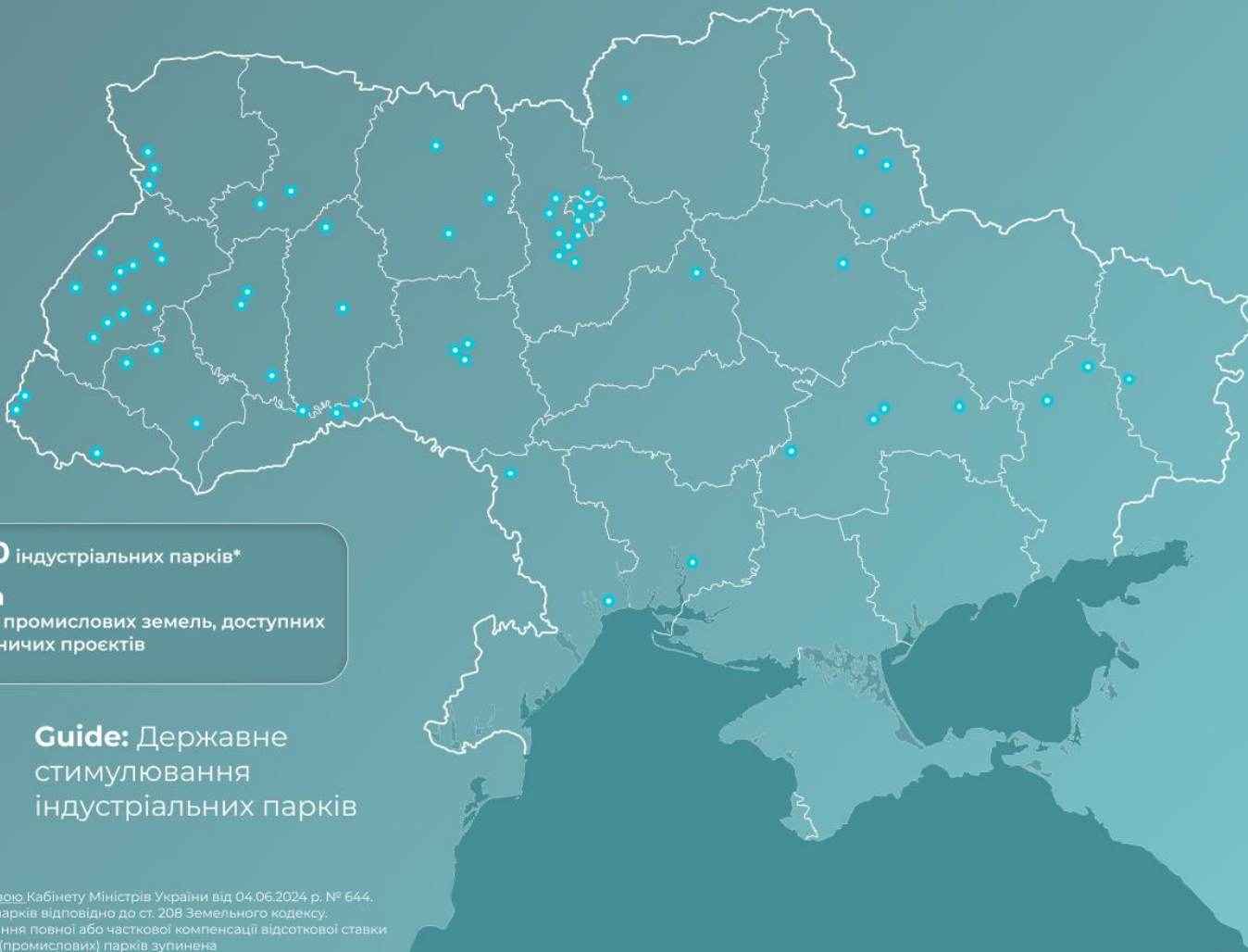

звільнення від **ввізного мита** при імпорті нового устаткування

звільнення від **ПДВ** при імпорті нового устаткування

Реалізація інвестиційних проектів на території індустріальних парків не виключає можливості отримання інших стимулів, зокрема, передбачених Законом "Про державну підтримку інвестиційних проектів із значними інвестиціями" чи правовим режимом **Дія.City**.

Guide: Державне стимулювання індустріальних парків

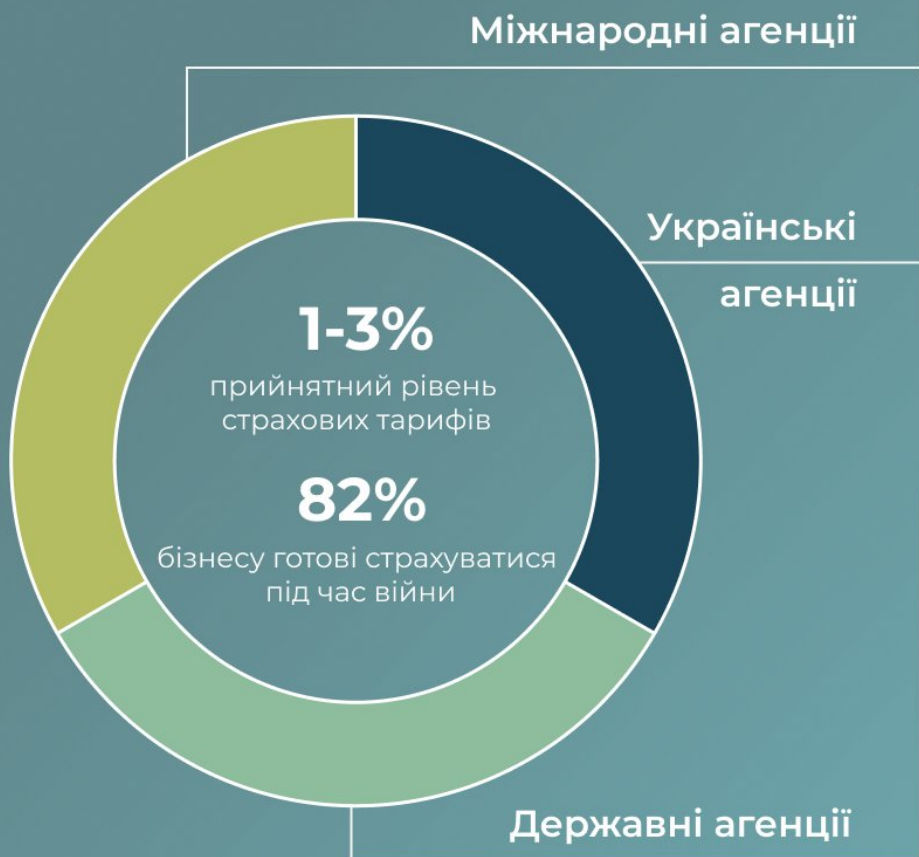
* - Надається керуючим компаніям та ініціаторам створення індустріальних парків.

** - Відповідно до Порядку про надання коштів для облаштування індустріальних парків, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 04.06.2024 р. № 644.

*** - У разі використання земельних ділянок зі зміною цільового призначення для розміщення індустріальних парків відповідно до ст. 208 Земельного кодексу.

**** - На час воєнного стану та протягом шести місяців після його припинення або скасування дія Порядку надання повної або часткової компенсації відсоткової ставки за кредитами (позиками) на облаштування та/або здійснення господарської діяльності у межах індустріальних (промислових) парків зупинена

СТРАХУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙ

Формалізована угода щодо впровадження механізму інвестиційного страхування іноземних інвестицій: **2022**
Річний тариф: **2-3%**
Термін страхування: **10 років**
Покриття суми збитків: **до 90%**
Sure Trust Fund: 110 млн дол. США, мета - 330 млн дол. США

Закон №9015 "Про внесення змін до Закону України "Про фінансові механізми стимулювання експортної діяльності" щодо страхування інвестицій в Україну від військових ризиків": **2023**
Річний тариф: **0.49% - 8.05%**
Сума страхування: **200 млн гривень**
Застраховано за 5 місяців 2024 року: **2.93 млрд гривень**

Страхування майна від воєнних ризиків: **2024**
Успішні кейси: **Зернові елеватори**

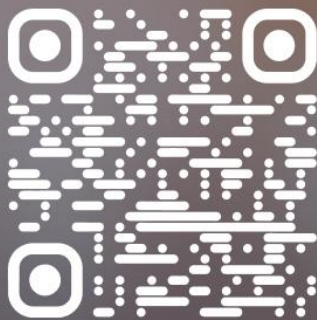
Страхування суден у Чорному морі: **2023**
Контейнери з зерном, залізною рудою, сталлю, електрообладнанням, корми
Річний тариф: **0.75%**
Сума покриття: **50 млн дол. США**

Меморандум про покриття американських, міжнародних та українських інвестицій в Україні: **2023**
Покриття суми збитків: **до 85%**
Страхування МСБ: **50 млн дол. США**
Страхування агросектору, виробництва: **300 млн дол. США**

22 експортно-імпортних агенцій: Німеччина, ВБ, США, Японія, Канада, Італія, Польща, Норвегія, Словачія, Франція, Болгарія, Естонія, Латвія, Литва, Чехія, Австрія, ОАЕ, Португалія, Іспанія, Швеція, Фінляндія, Данія
Обсяг зібраного фонду: **1 млрд євро**

UKRAINEINVEST
GUIDE

TRANSFORMING UKRAINE

☎ +38 098 567 88 99

✉ INFO@UKRAINEINVEST.GOV.UA

🌐 WWW.UKRAINEINVEST.GOV.UA/EN

📍 UL. MUZEJNYJ 12 KIJÓW, UKRAINA, 01008